

NOTAT

Rapport: Københavns Kommune – Privat børnepasning – retlige rammer og anvendelsesmuligheder

Konsulenterne har afgivet rapport den 23. september 2009 om ovenstående. Baggrunden for rapporten er beslutning af 25. februar 2009 i Københavns Kommunes Børne- og Ungdomsudvalg om, *"at forvaltningen i samarbejde med KL laver en gennemgang af alternative pasningsmuligheder, og at der afsættes op til 200.000 kr."*

Konsulenternes afrapportering vedrører I: retlig analyse, II: benchmark og III: kommunikation. En sammenfatning af rapporten og konsulenternes anbefalinger findes i rapportens afsluttende del IV, punkt 9 og 10 (rapportens sidste 11 sider).

Nedenfor følger et kort resumé af rapportens sammenfatning og de væsentligste anbefalinger til, hvorledes Københavns Kommune kan stimulere udbud og efterspørgsel af privat børnepasning.

1. Den retlige analyse

Konsulenternes overordnede indtryk er, at Københavns Kommunes praksis i forhold til privat børnepasning som udgangspunkt er i overensstemmelse med retsreglerne, og at retsreglerne i det væsentlige udnyttes fuldt ud med henblik på, at der passes flest muligt børn i tilbud inden for privat børnepasning.

På enkelte punkter er det nødvendigt, at Københavns Kommune *bringer sin praksis i overensstemmelse med lovgivningens krav og regler.*

For det første skal Københavns Kommune tilbyde forældre fuld administration af forældrenes arbejdsgiverforpligtelser, når forældrene anvender et tilskud til privat pasning til at ansætte en privat børnepasser. Kommunen

Den 23. september 2009

Ref BDH

bdh@kl.dk

Dir 3370 3518

Jnr 62 4490

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

Tlf 3370 3370

Fax 3370 3066

www.kl.dk

Side 1/4

kan selv varetage administrationen eller beslutte at lade et privat firma gøre det for forældrene. Det kan tænkes, at flere forældre ønsker at få tilskud til privat pasning, hvis de ikke selv behøver at administrere de komplekse regler, der følger med at være arbejdsgiver. Men om det rent faktisk vil medføre flere børn i privat pasning, kan konsulenterne ikke udtale sig om.

For det andet bør Københavns Kommune forholde sig mere åbent over for, om en privat børnepasser kan være under 18 år, eller om vedkommende kan passe op til fem børn, jf. forbuddet mod at sætte skøn under regel. Men i praksis vil det formentlig næppe føre til væsentligt flere godkendelser af private børnepassere eller væsentligt højere godkendt antal børn pr. passer. Dog kan det tænkes, at nogle forældre (der ellers ikke ville have gjort det) ønsker at udnytte tilskud til privat pasning, hvis kommunen åbner op for, at forældrene kan ansætte en ung pige i huset i alderen 15-17 år. Det kan også tænkes, at nogle mere ”professionelle” børnepassere kan godkendes til fem børn.

På enkelte andre punkter kan Københavns Kommune *udnytte de retlige rammer mere*.

For det første har konsulenterne peget på, at Københavns Kommune forsøger at udnytte muligheden for at indgå aftaler med private leverandører om privat dagpleje, der modsvarer den kommunale dagpleje. Dagtilbudsloven rummer vide muligheder for at tilbyde økonomisk attraktive vilkår. Konsulenterne kan ikke udtale sig om, hvorvidt der findes interesserede parter, der ønsker at drive privat dagpleje.

For det andet har konsulenterne peget på, at Københavns Kommune – hvis der er politisk interesse for at forhøje tilskuddet til forældre til privat pasning – undersøger nærmere, hvorledes et forhøjet tilskud kan tænkes at påvirke incitamentet hos forskellige grupper af forældre i Københavns Kommune. Det bemærkes, at det af benchmark-delen fremgår, at der ikke i sammenligningskommunerne har kunnet påvises en sammenhæng mellem tilskudsstørrelser og antal børn, der passes i private pasningsordninger.

Med hensyn til *privatinstitutioner* er navnlig bygningstilskuddet, der er lavt i mange kommuner, til hinder for, at de oprettes og drives, navnlig i hovedstadsområdet med høje ejendomspriser. En kommune kan ikke give højere tilskud, end loven tilsiger, eller anden form for økonomisk støtte. En kommune kan heller ikke stille lempeligere krav til privatinstitutioner, end den stiller til egne institutioner. I praksis betyder en kommunes godkendelse af en privatinstitution sjældent, at kommunen tilføres flere pladser, fordi privatinstitutioner ofte allerede eksisterer som selvejende daginstitutioner eller lignende, inden de overgår til drift som privatinstitutioner.

I Københavns Kommune har det efter det oplyste vist sig, at der blandt virksomheder ikke er interesse for at oprette og drive ”*virksomhedsinstitutioner*” som privatinstitutioner. Konsulenterne har peget på muligheden for, at en ”virksomhedsinstitution” i stedet for oprettes som for eksempel en selvejende daginstitution med driftsoverenskomst. Økonomisk vil det for kommunen svare til at oprette en kommunal daginstitution, men det kan være en nemmere og hurtigere adgang til bygninger.

2. Benchmark

Antal børn i privat børnepasning

På 0-2 års området bliver 4,86 % af børnene i Københavns Kommune passet i privat børnepasning. Det er samme niveau som i Esbjerg Kommune og lidt højere end i Frederiksberg Kommune.

Fordelingen på, hvilke private ordninger børnene passes i, er meget forskellig, når man ser på sammenligningskommunerne. I Københavns Kommune står alternativ privat dagpleje for 57 % af det samlede antal børn i privat børnepasning. Omfanget af privat pasning efter dagtilbudslovens § 83 (tilskud til forældre til privat pasning) er med 1,46 % blandt de laveste i sammenligningskommunerne.

I Frederiksberg Kommune passes 1,06 % af forældre, der får tilskud til pasning af eget barn. Med indførelsen af den tilsvarende ordning i Københavns Kommune vil andelen af børn i privat pasning stige, så det forholdsmæssigt må forventes, at der vil være flere børn i private tilbud i Københavns Kommune end i Esbjerg Kommune.

På 3-5 års området bliver 1,34 % af børnene i Københavns Kommune passet i privat børnepasning. Det er omkring samme niveau som i Århus og Aalborg kommuner. Det er markant, at 0,54 % af børnene i denne aldersgruppe passes i storordninger i Københavns Kommune. Ingen af de andre kommuner får børn i alderen 3-5 år passet i storordninger.

Omfanget af pasning i privatinstitutioner er i Københavns Kommune med 0,69 % det laveste i sammenligningskommunerne. Det kan ikke udelukkes, at ”manglen” på privatinstitutioner i Københavns Kommune blandt andet kan hænge sammen med, at selvejende daginstitutioner ikke har følt sig presset til at overgå til drift som privatinstitutioner i forbindelse med strukturændringer, sådan som tilfældet har været i flere andre kommuner.

Godkendelseskriterier

For oprettelse af privatinstitutioner er Københavns Kommune blandt de kommuner, der opstiller færrest krav ud over, hvad der følger af dagtilbuds-

loven. Kommunen stiller sædvanlige krav til sikkerhedsstillelse for drift og depositum ved ansøgning om godkendelse som privatinstitution.

Tilskudsstørrelser

Konsulenterne har set på, om der kan aflæses en sammenhæng mellem størrelsen af tilskud efter de forskellige bestemmelser i dagtilbudsloven og antallet af børn i private børnepasningsordninger. Der ses ikke at være en sådan sammenhæng, uanset hvilken af tilskudsbestemmelserne man ser på. Der antages således at være en kompleksitet i forståelsen af, hvad der fører til etablering og drift af privat børnepasning, der rækker ud over størrelsen af de økonomiske tilskud.

Anbefalinger

Konsulenterne anbefaler blandt andet, at Københavns Kommune letter sagsgangen for private leverandører. Sagsgangen kan for eksempel lettes for ansøgere, ved at der på hjemmesiden er information om, hvilke forhold der skal godkendes, og hvortil man skal stile sine ansøgninger. Det kan eventuelt kombineres med, at man ved at henvende sig til ét enkelt sted kan få oplysning og vejledning herom. (Hermed er der ikke taget stilling til, hvorledes kommunen indadtil skal organisere opgaverne.)

Konsulenterne anbefaler endvidere, at Københavns Kommune genoptager det tidligere tilbud til private børnepassere om introduktionsmøder med et pædagogisk og administrativt sigte.

Konsulenterne anbefaler endelig, at Københavns Kommune overvejer muligheden for, at man efter en konkret vurdering godkender private børnepassere i private dagplejelignende pasningsordninger til flere end fire børn, således at de fast kan passe fem børn, eller således at de efter omstændighederne kan fungere som gæstedagplejere for ét til to børn.

3. Kommunikation

Det er konsulenternes vurdering, at Københavns Kommune samlet set har den bredeste og mest dækkende information via hjemmesiden. Det gælder både den konkrete information om de enkelte ordninger efter dagtilbudsloven og pjecer, der mere sammenfattende informerer og vejleder.

Konsulenterne anbefaler blandt andet, at Københavns Kommune udarbejder standard-kontrakter, som forældre, der søger tilskud til privat pasning, kan anvende ved ansættelse af en privat børnepasser eller køb af en plads i en privat pasningsordning.